

2020 Yılı Güncel Vergi Uygulamaları

Vergi Bülteni

Bülent AK,
Yeminli Mali Müşavir
bak@konseydenetim.com.tr

KONSEY
VERGİ - DENETİM - DANIŞMANLIK

Önsöz

Artık bir yılı daha geride bıraktık. Bir yandan biten yıla ilişkin son çalışmalarımızı yaparken, diğer taraftan gelen yılı karşılamanın yorgunluk ve telaşesini üzerimizden atmaya çalışıyoruz. Umarız 2020 hepimiz için güzellikler getirir. 2020 Yılında özel hayatınızda neler olur bilemeyiz ama vergi uygulamaları açısından bizleri neler bekliyor, yanıtlarını bulmaya çalışacağız. Gerek 7194 sayılı Yasayla yapılan düzenlemelerle olsun, gerekse Cumhurbaşkanı Kararıyla veya Genel Tebliğlerle yapılan değişikliklerle olsun, yeni yılda başlayacak uygulamaların üzerinde durarak, ana hatlarıyla sizleri bilgilendirmeye çalışacağız.

Vergi Ödemeleri Artık Kamu Bankalarına Yapılacak

Gelir İdaresi Başkanlığı özellikle son yıllarda dijital dönüşümünü gerçekleştirerek, e-beyanname, e-defter, e-fatura gibi hayatımızı kolaylaştıran uygulamalarıyla tebrik ve teşekkürlerimizi hak ediyor. Artık, mükelleflerin ve meslek mensubu mali müşavirlerin neredeyse vergi dairesine gitmesi gerekmiyor.

Vergi ödemelerinin banka vasıtasıyla yapılması da hayatımızı kolaylaştıran uygulamalardan birisi, ancak bu konuda konforumuz biraz azalacak gibi görünüyor. Şimdiden uyaralım, 2020 yılında bazı vergilerde özel bankaların vergi tahsil yetkisi kaldırıldı.

2020 yılında Muhtasar, KDV, Geçici Vergi, Kurumlar Vergisi, Ticari Zirai ve Mesleki Kazanca ait Gelir Vergisi, ÖTV, Damga Vergisi, BSMV gibi vergilerin ödemeleri ya vergi dairesi veznesinden yahut kamu bankaları ve Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.'den (PTT) yapılacak olup, mükelleflerin herhangi bir sıkıntıyla karşılaşmaması için şimdiden önlemlerini almalarını öneriyoruz.

Ancak, kredi kartı ile tahsilat yapılması uygun bulunan; Gayrimenkul/Menkul sermaye iradı, Ücret, Diğer kazanç ve iratlardan kaynaklı gelir vergisi, Motorlu Taşıtlar Vergisi, Trafik İdari Para Cezası, Karayolları Taşıma Kanunu İdari Para Cezası, geçiş ücreti ve idari para cezası, diğer idari para cezaları, **Mali yapılandırma kanunları (6736, 7020, 7143 gibi), 6183 sayılı Kanun kapsamında taksitlendirilmiş borçlar**, Tapu Harcı, yolcu beraberinde getirilen telefon kullanım izin harcı, öğrenim kredisi ve katkı kredi borçları, pasaport harcı ve değerli kağıt bedeli, sürücü belgesi harcı ve değerli kağıt bedeli, T.C. kimlik kartı bedeli, yurt dışına çıkış harcı, Göç İdaresi ikamet harcı, ikamet tezkeresi defter satış bedeli, tek giriş vize harcı, ecrimisil gelirleri, Veraset ve İntikal Vergisi borçlarının, hem kamu hemde özel bankalar vasıtasıyla kredi kartı kullanılmak suretiyle tahsil edilmesine devam edilecektir.

Tahsilat yetkisine sahip bankaların listesi ile uygulamaya ilişkin açıklamaların ayrıntısına Bakanlığın duyurusundan göz atabilirsiniz. <https://www.gib.gov.tr/01012020-tarihinden-itibaren-bankalar-vasitasiyla-yapilacak-vergi-tahsilatlarina-iliskin-duyuru>

Alacak ve Borç Senetlerine Uygulanacak Reeskont Faiz Oranı % 18,25'ten % 13,75'e Düşürülmüştür

238 Seri No.lu Vergi Usul Kanunu Tebliğinde yer alan açıklamalar uyarınca; işletmelerin dönem sonlarında bilançolarında yer alan senede bağlı alacak ve borçlarının değerlendirilme gününde kıymetlerine irca edilmesi sırasında uygulanacak reeskont faiz oranı olarak, T.C. Merkez Bankasının avans işlemleri için belirlediği faiz oranı dikkate alınmaktadır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yayımlanan tebliğlerle; 29.06.2018 tarihinde 19,50 olarak belirlenen avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranı, 2019 yılı içerisinde iki defa indirilmiştir. Söz konusu faiz oranı önce 11.10.2019 tarihinde % 18,25'e, daha sonra 21.12.2019 tarihinde % 13,75'e düşürülmüştür.

Bu çerçevede, iktisadi işletmelerin bilançolarında yer alan alacak ve borç senetlerinin üzerinde faiz oranı yazılı değilse, 2019 yılına ilişkin dönem sonu işlemleri ile 2020 yılı geçici vergi dönemlerinin sonunda, alacak ve borç senetlerine uygulanacak reeskont faiz oranı % 13,75 olacaktır.

Senetlerin döviz cinsinden olması ve üzerinde faiz oranının yazılı olmaması durumunda ise, reeskont faiz oranı olarak LİBOR faiz oranı dikkate alınacaktır.

Tecil Faizi Oranı Yıllık % 19'dan % 15'e Düşürülmüştür

Yıllık %19 olarak uygulanmakta olan tecil faizi oranı 30.12.2019 tarihinden itibaren yıllık %15 olarak belirlenmiştir. 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesine istinaden, 30.12.2019 tarihinden itibaren yapılacak müracaatlara dayanılarak tecil edilecek amme alacaklarına yıllık %15 oranında tecil faizi uygulanacaktır.

30.12.2019 tarihinden önceki müracaatlara dayanılarak tecil edilecek olan amme alacaklarına; müracaat tarihlerinden 29.12.2019 tarihine kadar geçen süre için geçerli olan oranlarda, 30.12.2019 tarihinden itibaren de yıllık %15 oranında tecil faizi uygulanması gerekmektedir.

Aynı şekilde, 30.12.2019 tarihinden önce tecil edilmiş ve tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olan amme alacaklarının bu tarihten sonra ödenmesi gereken taksit tutarlarına; 29.12.2019 tarihine kadar geçen süre için geçerli olan oranlarda, 30.12.2019 tarihinden itibaren de yıllık %15 oranında tecil faizi uygulanacaktır.

Gecikme Zammı, Gecikme Faizi ve Pişmanlık Zammı Oranı Aylık %2'den %1,6'ya Düşürülmüştür

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 51. maddesinde yer alan hükme göre; amme alacağının ödeme müddeti içinde ödenmeyen kısmına, vadenin bitim tarihinden itibaren her ay için ayrı ayrı %4 oranında gecikme zammı uygulanacağı, ay kesirlerine isabet eden gecikme zammının günlük olarak hesaplanacağı belirtilmiş, Cumhurbaşkanına gecikme zammı oranlarını aylar itibarıyla topluca veya her ay için yüzde onuna kadar indirmeye, gecikme zammı oranı ile gecikme zammı asgari tutarını iki katına kadar artırmaya, ayrıca gecikme zammı oranını aylar itibarıyla farklı olarak belirlemeye ve gecikme zammını bileşik faiz usulüyle aylık, üç aylık, altı aylık veya yıllık olarak hesaplatmaya dair yetki verilmiştir.

30 Aralık 2019 Tarih ve 30994 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1947 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Gecikme Zammı Oranı 30.12.2019 tarihinden itibaren uygulanmak üzere aylık %1,6 olarak belirlenmiştir.

Buna göre, 30.12.2019 tarihinden itibaren vadesi geldiği halde vadesinde ödenmeyen amme alacaklarına aylık %1,6 oranı esas alınarak gecikme zammı hesaplanacaktır. Vadesi 30.12.2019 tarihinden önce geldiği halde ödenmeyen amme alacaklarına; 30.12.2019 tarihine kadar geçen süre için anılan tarihlerde geçerli olan oranlarda, 30.12.2019 tarihinden sonra aylık %1,6 oranında gecikme zammı hesaplanacaktır.

Ayrıca, Vergi Usul Kanunu'nun 112/3 maddesine göre hesaplanan Gecikme Faizi ile 371/5 maddesi uyarınca hesaplanan Pişmanlık Zammının oranı, gecikme zammının oranına bağlanmış olması nedeniyle; 30.12.2019 tarihinden itibaren Gecikme Faizi ve Pişmanlık Zammının oranı aylık %1,6 olarak uygulanacaktır.

Gecikme Zammı Uygulama Dönemi	Aylık Uygulanacak Oran (%)	İlgili BKK / CK
19.10.2010 – 04.09.2018	1,40	BKK-2010/965
05.09.2018 – 30.06.2019	2	CK-62
01.07.2019 – 01.10.2019	2,5	CK-1266
02.10.2019 – 29.12.2019	2	CK-1592
30.12.2019 ve Sonrası	1,6	CK-1947

Varlık Barışına İlişkin Süreler 6 Ay Uzatılmıştır

7186 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 90. maddede yapılan düzenlemeyle; gerçek veya tüzel kişilerin yurt dışında veya yurt içinde bulunan ve yasal kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını 31.12.2019 tarihine kadar beyan edilerek üzerinden %1 oranında vergi ödemek suretiyle, mükelleflerimize Varlık Barışından yararlanma olanağı sağlanmıştır.

30 Aralık 2019 Tarih ve 30994 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1948 sayılı Cumhurbaşkanı Kararıyla, söz konusu düzenlemede yer alan süreler bitimi tarihinden itibaren 6 ay uzatılmıştır. Buna göre, 31.12.2019 olan beyan ve bildirim süreleri 30.06.2020 tarihine, 31.01.2020 olan ödeme süresi ise 31.07.2020 tarihine uzatılmıştır.

2019 Yılı Yeniden Değerleme Oranı %22,58 Olarak Belirlenmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca yayımlanan 512 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğiyle; 2019 yılı için yeniden değerlendirme oranı % 22,58 olarak tespit ve ilan edilmiştir. Bu oran, 2019 yılına ait son geçici vergi dönemi için de uygulanacaktır. Bunun yanı sıra bir çok vergi kanununda yer alan had ve miktarların artışında yeniden değerlendirme oranına atıf yapılmakta olup, söz konusu artışlarda tespit ve ilan edilmiş bulunan % 22,58 oranının dikkate alınması gerekmektedir.

Bu çerçevede; Özel Tüketim Vergisi, Özel İletişim Vergisi, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Belediye Gelirleri Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Emlak Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu ile Vergi Usul Kanununda yer alan 2020 yılında uygulanacak had ve miktarlar tebliğler yoluyla belirlenmiş olup, söz konusu tebliğlere şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz. <https://www.resmigazete.gov.tr/fihrist?tarikh=2019-12-27&mukerrer=2>

Vergi Usul Kanununda Yer Alan Maktu Hadler ile Ceza Miktarları Yeniden Değerleme Oranında Artırılmıştır

Vergi Usul Kanununun mükerrer 414. maddesinin üçüncü fıkrasında, "Bu Kanunda yer alan maktu hadler ile asgari ve azami miktarları belirtilmiş olan para ile ödenecek ceza miktarları, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak bu Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan maktu had ve miktarların yüzde beşini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Cumhurbaşkanı, bu suretle tespit edilen had ve miktarları yarısına kadar artırmaya veya indirmeye, nispi hadleri ise iki katına kadar artırmaya veya yarısına kadar indirmeye veya tekrar kanuni seviyesine getirmeye yetkilidir." hükmü yer almaktadır.

2019 yılı için yeniden değerlendirme oranı %22,58 olarak tespit edilmiştir. Yukarıda yer alan hüküm uyarınca, 01.01.2020 tarihinden itibaren uygulanacak olan had ve miktarlar %22,58 oranında artırılmak suretiyle belirlenmiş olup, uygulanacak tutarları gösteren Ekli Listeye şu linkten ulaşabilirsiniz.

https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/user_upload/Tebliğler/VergiUsul_Kanunu/513_serno_vukgenteb_ek.pdf

Harçlar Kanununa Bağlı Tarifelerdeki Maktu Harçlar ve Hadler Yeniden Değerleme Oranında Artırılmıştır

Hazine ve Maliye Bakanlığınca yayımlanan 84 Seri No.lu Harçlar Kanunu Genel Tebliğiyle; Kanuna bağlı tarifelerde yer alan ve 2019 yılında uygulanan maktu harçlar (maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) 2019 yılı için %22,58 olarak belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmıştır. Artırılan bu tutarlar 1/1/2020 tarihinden itibaren uygulanmak üzere Tebliğ ekindeki tarifelerde gösterilmiştir. Söz konusu tarifeye aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz. https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/mevzuatek/HKTeb84_ek.pdf

Elektronik Tebligatın Kapsamı Genişletilmiştir

Vergi Usul Kanununun "Elektronik Ortamda Tebliğ" başlıklı 107/A maddesinde yer alan düzenleme uyarınca; anılan Kanun hükümlerine göre tebliğ yapılacak kimselere, Kanunun 93. maddesinde belirtilen posta yoluyla ilmühaberli taahhütlü veya ilan yolu ile tebliğ usullerine bağlı kalınmaksızın, tebliğe elverişli elektronik bir adres vasıtasıyla elektronik ortamda tebliğ yapılabileceği hükme bağlanmıştır.

Elektronik ortamda yapılacak tebliğle ilgili her türlü teknik alt yapıyı kurmaya veya kurulmuş olanları kullanmaya, tebliğe elverişli elektronik adres kullanma zorunluluğu getirmeye ve kendisine elektronik ortamda tebliğ yapılacakları ve elektronik tebliğe ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye dair Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmiştir.

456 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Tebliğiyle yapılan düzenleme çerçevesinde; Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre vergi dairesi müdürlüklerince tebliği gereken evraka ilişkin tebligatın elektronik ortamda yapılmasını uygulamasına 01.01.2016 tarihinde başlanılmıştı.

Bu defa, 19 Ekim 2019 Tarih ve 30923 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 511 Sıra No.lu Genel Tebliğle yapılan değişiklikle, uygulama kapsamı aşağıdaki şekilde genişletilmiştir.

Elektronik tebligat uygulaması eskiden sadece vergi dairesi müdürlüklerinin kullanımına açıkken, yapılan yeni düzenlemeye göre, Gelir İdaresi Başkanlığının merkez ve taşra birimlerinin tamamı ile Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı da hazırladıkları belgeleri 01.01.2020 tarihinden itibaren elektronik ortamda mükelleflere tebliğ edebilecektir.

Ayrıca, mal müdürlüklerine bağlı vergi dairesi müdürlüklerinde de 01.01.2020 tarihinde elektronik tebligat uygulamasına başlanacaktır. Buna göre, mal müdürlüklerine bağlı kurumlar vergisi mükellefleri ile ticari ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunanlar (kazançları basit usulde tespit edilenlerle gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler hariç) elektronik tebligat kapsamına alınmıştır.

e-Belge ve e-Defter Uygulamalarında Kapsam Genişletilmiştir

Gelir İdaresi Başkanlığı bilişim teknolojisinde yaşanan ilerlemelere uygun olarak; ekonomik aktiviteleri elektronik ortamda izleme, analiz etme, raporlama, elektronik ortamda denetim alt yapısını oluşturma, kağıt defter ve belge kullanımından kaynaklanan maliyetleri azaltma, mükelleflerin vergi kanunlarına uyumlarının artırılması ve kayıt dışılığın izlenerek önlenmesi amacıyla, yasal mali belgelerin elektronik ortamda elektronik belge olarak oluşturulmasına, düzenlenmesine, iletilmesine, muhafazasına ve ibrazına ilişkin usul ve esasları içeren çok sayıda genel tebliğ yayımlamıştır.

Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlenmesi zorunlu olan belgelerin elektronik ortamda düzenlenmesine yönelik olarak yayımlanan tüm tebliğler gözden geçirilmiş, toplam 8 adet genel tebliğ yürürlükten kaldırılarak, elektronik belge uygulamalarında bütünlüğü sağlamak üzere, 19.10.2019 Tarih ve 30923 sayılı Resmi Gazetede 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği yayımlanmıştır.

Diğer taraftan, Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkisi çerçevesinde yayımladığı Elektronik Defter Genel Tebliğiyle; 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca tutulması zorunlu olan defterlerin elektronik ortamda oluşturulması, kaydedilmesi, muhafazası ve ibrazına ilişkin usul ve esasları da belirlemektedir.

19.10.2019 Tarih ve 30923 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 3 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliği ile yapılan değişikliklerle, e-defter uygulamasına ilişkin kapsam genişletilmiştir.

Yukarıda belirtilen genel tebliğlerle yapılan düzenlemeler uyarınca, elektronik belge ve elektronik defter uygulamalarına ilişkin süreç ana hatlarıyla şu şekilde ilerleyecektir:

2018 hesap dönemi brüt satış hasılatı 10 Milyon TL ve üzerinde olan mükellefler 01.01.2020 tarihinden itibaren, 2018 veya 2019 hesap dönemleri brüt satış hasılatı 5 Milyon TL ve üzerinde olan mükellefler 01.07.2020 tarihinden itibaren, 2020 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı 5 Milyon TL ve üzerinde olan mükellefler, ilgili hesap dönemini izleyen yılın yedinci ayının başından itibaren, e-Fatura uygulamasına geçmek zorundadır.

e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce; 01.01.2020 tarihinden itibaren vergi mükellefi olmayanlara düzenlenecek faturaların vergiler dahil toplam tutarının 30.000.- TL'ni aşması yahut vergi mükelleflerine düzenlenecek faturaların vergiler dahil toplam tutarının 5.000.- TL'ni aşması durumunda, söz konusu faturalar e-Arşiv Fatura olarak GİB Portalleri üzerinden düzenlenecektir.

Vergiden muaf olmayan serbest meslek erbabından 01.02.2020 tarihi itibarıyla faaliyetine devam etmekte olanlar 01.06.2020 tarihine kadar, 01.02.2020 tarihinden sonra faaliyete başlayanlar işe başladıkları ayı izleyen 3 üncü ayın sonuna kadar e-Serbest Meslek Makbuzu uygulamasına geçmesi gerekmektedir.

2018 yılı hasılatı 10 Milyon TL'nı geçenlerin 01.01.2020 tarihinden itibaren, 2018 ya da 2019 yılı hasılatı 5 Milyon TL'nı geçenlerin 01.01.2021 tarihinden itibaren, 19.10.2019 itibarıyla Türk Ticaret Kanununun 397. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olan şirketlerin 01.01.2020 tarihinden itibaren, 2020 ve müteakip yıllarda bağımsız denetime tabi olma şartlarını sağlayan mükelleflerin ise şartların sağlandığı yılı takip eden yılın başından itibaren e-Defter uygulamasına geçmesi zorunlu kılınmıştır.

e-Fatura, e-Arşiv Fatura, e-İrsaliye, e-Serbest Meslek Makbuzu, e-Müstahsil Makbuzu, e-Gider Pusulası, e-bilet, e-Sigorta Komisyon Gider Belgesi, e-Sigorta Poliçesi, e-Döviz Alım Satım Belgesi ve e-Dekont belgelerine ilişkin olarak tebliğde yapılan açıklamaların ayrıntısına verilen bağlantıdan göz atabilirsiniz. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/10/20191019-5.pdf>

Diğer taraftan, **Gelir İdaresi Başkanlığınca, e-belge uygulamalarına ilişkin olarak ayrı bir portal açılmış durumdadır.** e-Arşiv Fatura kayıtlı kullanıcısı olmayan mükelleflerin 5 Bin TL ve 30 Bin TL'nı aşan faturaların GİB portalından düzenleme kılavuzu, e-belge uygulamalarından GİB Portalı üzerinden yararlanacaklar için başvuru dokümanı, konuya ilişkin ayrıntılı bilgiler, eğitim videoları, duyurular vb. portalda yer alıyor, ziyaret etmenizi öneriyoruz. <https://ebelge.gib.gov.tr/anasayfa.html>

Ayrıca, e-belge ve e-defter uygulamalarına ilişkin geçiş süreci, mükellefler ve meslek mensuplarınca kolayca anlaşılacak bir tablo halinde özetlenmiş olup, söz konusu tabloyu incelemenizi öneririz.

<https://ebelge.gib.gov.tr/>

[dosyalar/509_s.VUK_GT_Kapsaminda_Uygulamalara_Gecis_Takvimi_Tablosu_\(3\).pdf](#)

Binek Otomobil Kira Bedellerinin Gider Yazılmasına Sınırlama Getirilmiştir

7194 sayılı Kanunla, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazancın tespitinde "İndirilecek Giderler" başlıklı 40. maddesi ile serbest meslek kazancının tespitinde indirilecek giderlere ilişkin "Mesleki Giderler" başlıklı 68. maddesinde değişiklikler yapılmıştır.

01.01.2020 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi gelir ve kazançlarına uygulanmak üzere; kurum kazancının, ticari kazancın ve serbest meslek kazancının tespitinde, faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerin her birine ilişkin aylık kira bedelinin 5.500.- TL'na kadar olan kısmı vergi matrahının saptanmasında gider olarak dikkate alınabilecektir.

Kiralanan binek otomobillerin aylık kira bedelinin 5.500.- TL'nı aşması durumunda, 5.500.- TL'lık kısım gider olarak kabul edilecek, bu tutarı aşan kısım ise Kanunen Kabul Edilmeyen Gider (KKEG) olarak dikkate alınacaktır.

Diğer taraftan, Katma Değer Vergisi Kanununun "İndirilemeyecek Katma Değer Vergisi" başlıklı 30/d maddesi uyarınca, Gelir Vergisi Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununa göre kazancın tespitinde indirim kabul edilmeyen giderlere ilişkin ödenen katma değer vergisi indirim konusu yapılamaz. Bu nedenle, her bir binek otomobil için aylık 5.500.- TL'nı aşan kira tutarına isabet eden KDV'nin de indirim konusu yapılmayarak, KKEG olarak dikkate alınması gerekir.

Sıfır Binek Otomobil Alımında Ödenen ÖTV ve KDV'nin Gider Yazılmasına Sınırlama Getirilmiştir

Vergi Usul Kanununun 269 ve 270. Maddeleri uyarınca; mükelleflerin sıfır binek otomobil satın aldıklarında ödedikleri Özel Tüketim Vergisi ile Katma Değer Vergisi tutarlarını, kazançlarının saptanmasında doğrudan gider olarak dikkate alma hakları bulunduğu gibi, dilerlerse söz konusu otomobilin maliyet bedeline eklemek suretiyle amortisman yoluyla da itfa etme hakkına sahiptir.

7194 sayılı Kanunla, Gelir Vergisi Kanununda yapılan düzenlemeyle binek otomobillerin edinilmesinde yüklenilen ÖTV ve KDV tutarları toplamının, gelir ve kazancın tespitinde doğrudan gider unsuru olarak indirimine sınırlama getirilmiştir.

01.01.2020 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi gelir ve kazançlarına uygulanmak üzere; kurum kazancının, ticari kazancın ve serbest meslek kazancının tespitinde, faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, binek otomobillerin edinilmesinde yüklenilen ÖTV ve KDV tutarları toplamının en fazla 140.000.- TL'ye kadar olan kısmı vergi matrahının saptanmasında gider olarak dikkate alınabilecektir. Aşan kısmın KKEG olarak dikkate alınması gerekir.

Binek Otomobil Kullanım Giderlerinin Yazılmasına Sınırlama Getirilmiştir

7194 sayılı Kanunla, Gelir Vergisi Kanununda yapılan düzenlemeyle binek otomobillerin kullanım giderlerinin, gelir ve kazancın tespitinde gider unsuru olarak indirimine sınırlama getirilmiştir.

01.01.2020 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi gelir ve kazançlarına uygulanmak üzere; kurum kazancının, ticari kazancın ve serbest meslek kazancının tespitinde, faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, binek otomobillere ilişkin (yakıt, tamir bakım, sigorta vb) giderlerin en fazla %70'i gider olarak indirilebilecektir.

Bu durumda, kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dahil olan ve işte kullanılan binek otomobillerin kullanımına ilişkin giderlerin %30'unun Kanunen Kabul Edilmeyen Gider (KKEG) olarak dikkate alınması gerekmektedir. Ayrıca, Katma Değer Vergisi Kanununun 30/d maddesi uyarınca, KKEG olarak dikkate alınan binek otomobil giderlerine ilişkin olarak ödenen katma değer vergisinin de indirim konusu yapılmayarak, KKEG olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Binek Otomobil Amortisman Giderlerinin Yazılmasına Sınırlama Getirilmiştir

7194 sayılı Kanunla, Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle, binek otomobillerin amortisman giderlerinin, gelir ve kazancın tespitinde gider unsuru olarak indirimine sınırlama getirilmiştir.

01.01.2020 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi gelir ve kazançlarına uygulanmak üzere; faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, kurum kazancının, ticari kazancın ve serbest meslek kazancının tespitinde;

- ÖTV ve KDV hariç binek otomobilin ilk satın alma bedelinin en fazla 160.000.- TL'na,
- ÖTV ve KDV'nin binek otomobilin maliyet bedeline eklendiği veya ikinci el olarak alınan binek otomobillerde maliyet bedelinin en fazla 300.000.-TL'na,

Kadar olan kısmı için ayrılan amortismanlar gider yazılabilecek, bu tutarları aşan kısımlar varsa ve aşan kısımlar için amortisman ayrılması halinde KKEG olarak dikkate alınması gerekecektir.

Dikkat edilecek olursa, belirli bir tutarın üzerinde lüks olarak değerlendirilecek sınıftaki binek otomobillere ilişkin olarak yapılan bu düzenlemede, amortisman ayrılmasına yönelik olarak herhangi bir sınırlama veya düzenleme getirilmemekte ancak ayrılacak amortismanların gider yazılabilecek kısmına bir üst limit konulmaktadır.

Vergi Usul Kanununda yer alan düzenlemeler uyarınca; mükellefler amortismanına tâbi iktisadî kıymetlerini Hazine ve Maliye Bakanlığının tespit ve ilân edeceği oranlar üzerinden itfa etmektedir. İlân edilecek oranların tespitinde iktisadî kıymetlerin faydalı ömürleri dikkate alınmaktadır.

Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları binek otomobilleri hariç olmak üzere, işletmelere ait binek otomobillerinin aktife girdiği hesap dönemi için ay kesri tam ay sayılmak suretiyle kalan ay süresi kadar amortisman ayrılmaktadır. Amortisman ayrılmayan süreye isabet eden bakiye değer, itfa süresinin son yılında tamamen yok edilmektedir. Diğer taraftan, mükellefler tarafından amortisman ayrılması ihtiyari olup, amortismanın herhangi bir yıl yapılmamasından veya ilk uygulanan nispetten düşük bir hadle yapılmasından dolayı amortisman süresinin uzatılması mümkün değildir. (VUK Md. 320)

Bu veriler çerçevesinde, söz konusu tutarları aşan binek otomobil satın alan mükellefler; kanunen kendilerine gider yazılmasına müsaade edilen tutarlar üzerinden amortisman ayırmaya başlama yolunu seçebileceği gibi, satın alınan otomobillerin maliyet bedelinin tamamı üzerinden amortisman ayırmak ancak belirlenen tutarları aşan kısmını KKEG olarak dikkate almak yoluna gidebilir.

Örnek vermek gerekirse, 2020 yılı Ocak ayında ikinci el 500.000.- TL'lık binek otomobil alan mükellefin anılan yıl için 100.000.- TL amortisman ayırma hakkı bulunmakla birlikte, 2020 yılı kazancının tespitinde bu tutarın ancak 60.000.- TL'nı gider olarak kazancından düşebilecektir.

Bu durumda, mükellef daha işin başında amortismanına tabi tutulacak tutarı 300.000.- TL olarak kabul edip, 5 yıl süreyle her yıl %20 oranında 60.000.- TL amortisman ayırıp gider yazabileceği gibi, toplam maliyet bedeli olan 500.000.- TL üzerinden %20 oranında olmak üzere her yıl 100.000.- TL amortisman ayırıp, ancak bunun sadece 60.000.- TL'nı gider yazıp, geriye kalan 40.000.- TL'nı ise KKEG olarak dikkate alabilir.

Söz konusu binek otomobilin elden çıkarılması durumunda, satılan iktisadi kıymetin net değerinin ne olacağı ve satıştan elde edilen karın hesaplanması konusunda herhangi bir karışıklık yaşanmaması açısından, mükelleflerin gider yazılabilecek kısım kadar amortisman ayırmasının daha doğru olacağını düşünmekteyiz.

Diğer taraftan, 2020 öncesinde işletmenin aktifine girmiş bulunan binek otomobillere ilişkin olarak, 2020 yılı ve sonrasında ayrılacak amortisman giderlerinin bu sınırlama kapsamına girmemesi gerektiği düşünülmekle beraber, konuya ilişkin olarak bakanlık tarafından yapılacak açıklamaların takip edilmesinde fayda bulunmaktadır.

2020 Yılı Asgari Ücreti Belirlendi

2020 yılı için açıklanan asgari ücret tutarına bağlı olarak, çalışanların alacağı net ücret tutarı ile işverene maliyeti şu şekilde olmaktadır. <https://www.ailevecalisma.gov.tr/media/32791/asgari-ucret-2020.pdf>

Brüt Ücret 2.943,00 TL

SGK Prim İşçi Payı 412,02 TL

SGK İşsizlik İşçi Payı 29,43 TL

Gelir Vergisi Matrahı 2.501,55 TL

Gelir Vergisi 375,24 TL

Damga Vergisi 22,34 TL

Net Prim Tutarı 2.103,98 TL

Asgari Geçim İndirimi 220,73 TL

İşçiye Net Ödenecek Tutar 2.324,70 TL

SGK Primi %5 İndirim (5510) 868,19 TL

SGK İşsizlik Tutarı 88,29 TL

SGK'ya Ödenecek Toplam Tutar 956,48 TL

Stopaj (Muhtasar) Tutarı 176,85 TL

İşverene Toplam Maliyet Tutarı 3.458,03 TL

Ücret Gelirinin Vergilendirilmesine Yönelik Düzenlemeler Yapılmıştır

7194 sayılı Kanunla yapılan düzenleme öncesinde, Gelir Vergisi Kanunu'nun 86. Maddesi uyarınca; tek işverenden alınan ve stopaj yoluyla vergilendirilen ücretler için yıllık beyanname verilmemekte, diğer gelirler nedeniyle beyanname verilmesi durumunda bu ücret gelirleri beyannameye dahil edilmemektedir.

7194 sayılı Kanunla, GVK'nun 86. Maddesinde yapılan değişiklik uyarınca; tek işverenden alınmış olsa dahi, gelir vergisi tarifesinin 4. Diliminde yer alan tutarı aşan ücretler için gelir vergisi beyannamesinin verilmesi, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde söz konusu ücret gelirlerinin de beyannameye dahil edilmesi gerekmektedir.

Söz konusu düzenleme 01.01.2020 tarihinden itibaren elde edilen ücret gelirlerine uygulanmak üzere yürürlüğe girmiştir. Bu durumda, 2020 yılında kaç işverenden elde edilirse edilsin (gelir vergisi tarifesinin 4. Diliminde yazılı) 600.000.- TL'nı aşan ücret geliri elde edenlerin, 2021 yılının Mart ayında söz konusu ücret gelirleri için gelir vergisi beyannamesi vermeleri gerekecektir. Başka gelirleri için beyanname verilmesi halinde, söz konusu 600.000.- TL'nı aşan ücret gelirlerinin de beyana dahil edilmesi gerekecektir.

Diğer taraftan, birden fazla işverenden ücret almakla birlikte, birden sonraki işverenden alınan ücretlerin toplamının (gelir vergisi tarifesinin ikinci diliminde yazılı olan tutarı) 49.000.- TL'nı aşması durumunda da izleyen yıl söz konusu ücretler için gelir vergisi beyannamesi verilmesi gerekmektedir.

Buna göre, 2020 yılında elde edilen ücret gelirlerinin gelir vergisi beyanına konu olmaması için; kaç işverenden elde edilirse edilsin ücret gelirleri toplamının 600.000.- TL'nin altında kalması, aynı zamanda birden fazla işverenden ücret geliri elde ediliyorsa ikinci işverenden elde edilen ücret gelirinin de 49.000.- TL'nin altında kalması gerekmektedir.

2020 Takvim Yılı Gelirlerine Uygulanacak Tarife Belirlenmiştir

Gelir Vergisi Kanununun 103. maddesindeki tarifede yer alan tutarlar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanmaktadır. Bu şekilde hesaplanan maktu had ve tutarların %5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmamaktadır.

Cumhurbaşkanı, bu şekilde saptanan had ve tutarları iki katına kadar artırmaya, sifıra kadar indirmeye, kanuni oran ve tutarına getirmeye, Hazine ve Maliye Bakanlığı ise uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

512 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 2019 yılına ilişkin yeniden değerlendirme oranı % 22,58 olarak belirlenmiş ve ilan edilmiştir. Bu çerçevede, 30.12.2019 tarih ve 2. Mükerrer 30991 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 310 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2020 takvim yılı gelirlerinin vergilendirilmesinde esas alınacak tarife aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

22.000 TL'ye kadar	%15
49.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.300 TL, fazlası	%20
120.000 TL'nin 49.000 TL'si için 8.700 TL (ücret gelirlerinde 180.000 TL'nin 49.000 TL'si için 8.700 TL), fazlası	%27
600.000 TL'nin 120.000 TL'si için 27.870 TL (ücret gelirlerinde 600.000 TL'nin 180.000 TL'si için 44.070 TL), fazlası	%35
600.000 TL'den fazlasının 600.000 TL'si için 195.870 TL (ücret gelirlerinde 600.000 TL'den fazlasının 600.000 TL'si için 191.070 TL), fazlası	%40

Gelir Vergisi Kanununda Yer Alan Maktu Had ve Tutarlar Güncellenmiştir

30.12.2019 tarih ve 2. Mükerrer 30991 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 310 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğiyle; 2020 yılında uygulamaya esas alınacak ilgili Kanunda yer alan maktu had ve tutarlar belirlenmiş ve ilan edilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun 21. maddesi uyarınca, 2019 yılında elde edilen mesken kira gelirleri için 5.400 TL olarak uygulanan istisna tutarı, 2020 yılında elde edilecek mesken kira gelirleri için 6.600.- TL'na çıkarılmıştır.

Gelir Vergisi Kanununun 23/8 maddesi uyarınca, işverenlerce işyeri veya müstemilatı dışında çalışanlara yemek vermek suretiyle sağlanan menfaat tutarının 2019 yılında günlük 19 TL'si istisna edilmişken, söz konusu istisna tutarı 2020 yılı için günlük 23 TL'na çıkarılmıştır.

7194 sayılı Kanunla, Gelir Vergisi Kanunu'na 23/10 maddesine eklenen parantez içi hüküm uyarınca; işverenlerce taşıma hizmeti verilmeyen durumlarda, çalışılan günlere ait bir günlük ulaşım bedelinin 10 Türk lirasını aşmaması ve buna ilişkin ödemenin toplu taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçlarının temin edilmesi şartıyla gelir vergisinden istisna edilmiştir. İşverenlerce hizmet erbabının işyerine gidip gelmesi için sağlanan menfaatlere ilişkin istisna tutarı 2020 yılı için günlük 12 TL olarak tespit edilmiştir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli H Cetvelinde, Harcırah Kanunu uyarınca yurtiçi seyahatler nedeniyle 2020 yılında ödenecek gündelik tutarları yer almaktadır. Söz konusu cetvelde en yüksek devlet memuru olan Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanına 2020 yılında yurtiçi seyahatleri için ödenecek gündelik tutarı 66,85 TL olarak belirlenmiştir. Buna göre, çalışan personelin ücret seviyesi ne olursa olsun, işverenlerin 2020 yılında çalışanlarına yurtiçi seyahatlerinde yapacakları 66,85 TL gündelik ödemesi gelir vergisinden istisna tutulacaktır.

Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 121 inci maddesi hükmü uyarınca uygulanmakta olan, vergiye uyumlu mükellefler için sağlanan indirimin üst sınırı, 01.01.2020 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmak üzere 1.400.000 TL olarak tespit edilmiştir.

İhracat Bedellerinin Yurda Getirilmesi Uygulaması Süreklilik Kazanmış, Ancak Dövizlerin Bozdurulması Uygulamasına Son Verilmiştir

04.09.2018 Tarih ve 30525 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin İhracat Bedelleri Hakkında 2018-32/48 No.lu Tebliğle; Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedellerin tamamının fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içerisinde yurda getirilmesi ve en az %80'inin bir bankaya satılması zorunluluğu getirilmiştir.

Söz konusu tebliğ hükümlerinin, yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere, 6 aylık süre için geçerli olacağı hükme bağlanmıştır. Ancak, duyulan ihtiyaç üzerine tebliğde yer alan uygulama bu süresi önce bir yıla daha sonra 18 aya çıkarılmıştır.

31.12.2019 Tarih ve 30995 sayılı 5. Mükerrer Resmî Gazetede yayımlanan Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin İhracat Bedelleri Hakkında 2018-32/48 No.lu Tebliğde Değişiklik Yapan 2019-32/56 No.lu Tebliğle yapılan değişiklikle, söz konusu tebliğ hükümlerinin 18 ay süre için geçerli olduğuna dair hüküm kaldırılmıştır.

Dolayısıyla, Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedellerin tamamının fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içerisinde yurda getirilmesi zorunluluğu artık kalıcı hale gelmiştir.

Ancak, söz konusu düzenlemede ihracatçılarımızı rahatlatan başka bir düzenlemeye daha gidilmiştir. İhracat bedeli olarak yurda getirilen dövizlerin bankalara satılarak Türk Lirasına çevrilmesi zorunluluğu kaldırılmıştır. Bahse konu tebliğin yürürlük tarihi olan 31.12.2019 tarihinden itibaren, yurda getirilen ihracat bedellerinin bankalarda bozdurulması zorunluluğu bulunmamaktadır.

2019-32/56 No.lu Tebliğin Geçici 1/1. Maddesinde, "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte açık bulunan ihracat hesapları için, bu Tebliğin ihracatçı lehine olan hükümleri uygulanır." denilmiştir. Buna göre, 31.12.2019 tarihi itibarıyla henüz yurda getirilip bozdurulma süresi geçmemiş olan dövizlerin, yurda getirilmesi gerekmektedir birlikte, bozdurulmasına gerek kalmamıştır.

VERBİS'e Kayıt Süresi Uzatılmıştır

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 16. maddesi gereği, kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişiler, veri işlemeye başlamadan önce Veri Sorumluları Siciline kaydolmak zorundadır.

Veri Sorumluları Sicili, Kişisel Verileri Koruma Kurulu gözetiminde Başkanlık tarafından kamuya açık olarak tutulmaktadır. Bu amaçla oluşturulan ve kısa adı VERBİS olan Veri Sorumluları Sicil Bilgi Sistemine, kayıt yükümlülüğü kapsamındaki veri sorumlularınca işlemekte oldukları kişisel verilerle ilgili bilgi girişi yapılması gerekmektedir. Sicile kayıt yükümlülüğü, kişisel veri işlemekte olan gerçek veya tüzel kişiler için Kanunla getirilmiş bir yükümlülük olup, bu yükümlülüğe uyulmaması halinde yaptırım öngörülmüştür.

Kişisel Verileri Koruma Kurulu, kayıt ve bildirim yükümlülüğünü yerine getirmek amacıyla yapılan başvuruların yoğunluğu sonucunda görülen sıkıntılar üzerine, veri sorumlularının sicile kayıt tarihlerini uzatmak yoluna gitmiştir. Söz konusu Kurul Kararına ilişkin yapılan duyuruya aşağıda verilen bağlantıdan ulaşabilirsiniz.

Alınan Kurul Kararı uyarınca, veri sorumluları siciline kayıt yükümlülüğüne ilişkin tarihler aşağıdaki yer aldığı şekilde belirlenmiştir. <https://kvkk.gov.tr/Icerik/6631/Veri-Sorumlulari-Siciline-Kayit-Yukumlulugune-Iliskin-Kurulca-Belirlenen-Tarihler-Hakkinda-2019-387-Sayili-Kurul-Karar-Ozeti>

Veri Sorumluları	Kayıt Yükümlülüğü Başlangıç Tarihi	Kayıt Yükümlülüğü Son Tarihi
Yıllık çalışan sayısı 50'den çok veya yıllık mali bilanço toplamı 25 milyon TL'den çok olan gerçek ve tüzel kişi veri sorumluları	01.10.2018	30.06.2020
Yurtdışında yerleşik gerçek ve tüzel kişi veri sorumluları	01.10.2018	30.06.2020
Yıllık çalışan sayısı 50'den az ve yıllık mali bilanço toplamı 25 milyon TL'den az olup ana faaliyet konusu özel nitelikli kişisel veri işleme olan gerçek ve tüzel kişi veri sorumluları	01.01.2019	30.09.2020
Kamu kurum ve kuruluşu veri sorumluları	01.04.2019	31.12.2020

Yabancı Paraların Değerlemesinde Kullanılacak Kurlar

Vergi Usul Kanununun 280. maddesi uyarınca, yabancı paralar borsa rayici ile değerlendirilir. Yabancı paranın borsada rayici yoksa, değerlendirilmede uygulanacak kur Maliye Bakanlığınca tespit olunur.

130 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde ile 217 seri numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliğinde belirtilen hükümler gereğince; değerlendirme günü itibarıyla Hazine ve Maliye Bakanlığınca kurların ilan edilmediği durumlarda, TC Merkez Bankasınca ilan edilen kurlar esas alınmaktadır.

Bu şekilde yapılacak değerlemelerde efektif cinsinden yabancı paralar için efektif alış kuru (efektif alış kurunun bulunmaması halinde döviz alış kuru), döviz cinsinden yabancı paralar içinse döviz alış kuru uygulanmaktadır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı 31.12.2019 tarihi itibarıyla dönem sonu işlemlerinde yabancı paralar için uygulanacak kuru tespit ve ilan etmemiştir. Bu durumda, değerlendirme işlemlerinde TC Merkez Bankası tarafından ilan edilen kurları esas almak gerekmektedir.

Döviz Cinsi	Döviz Alış	Efektif Alış
ABD Doları	5.9402	5.9360
Avustralya Doları	4.1433	4.1243
Danimarka Kronu	0.88896	0.88833
EURO	6.6506	6.6459
İngiliz Sterlini	7.7765	7.7711
İsviçre Frangı	6.0932	6.0841
İsveç Kronu	0.63431	0.63387
Kanada Doları	4.5376	4.5208
Kuveyt Dinarı	19.4826	19.1904
Norveç Kronu	0.67252	0.67205
Suudi Arabistan Riyali	1.5834	1.5715
100 Japon Yeni	5.4291	5.4090
Bulgar Levası	3.3813	
Rumen Leyi	1.3832	
Rus Rublesi	0.09552	
100 İran Riyali	0.01406	
Çin Yuanı	0.84545	
Pakistan Rupisi	0.03813	
Katar Riyali	1.6223	